Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457
Jiráskova 457, 273 09 Kladno 7, IČ: 61894648, DIČ: CZ 618 94 648,
ID datové schránky: 5ikfcxw Tel./fax: +420 312 273 342; tel.: +420 737 245 228
web: www.zsmsjiraskova.cz email: info@zsmsjiraskova.cz

Preventivní program školy pro rok 2026/2027

Zpracovala: Mgr. Linda Kroupová

Schválil: Mgr. Petr Novák

Obsah

Preventivní program školy 1
pro rok 2026/2027 1
Základní údaje a charakteristika školy 3
Škola a její preventivní program 3
Specifické rizikové faktory školy a stručná analýza situace 3
Školní poradenské pracoviště a role školního metodika prevence 4
Stanovené cíle preventivního programu školy 5
Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu 6
Plán aktivit a programů všeobecné primární prevence 7
Program 1 - Mobilní dopravní hřiště 7
Program 2 - Dopravní výchova 7
Program 3 - Dopravní hřiště 7
Program 4 - Revolution train 8
Program 5 - Revolution train - navazující program 8
Program 6 - Alenka v nesnázích 8
Program 7 - Trest 9
Program 8 - Připojená 9
Program 9 - Nový spolužák 10
Program 10 - Vsadíš se... 10
Program 11 - Poslední mince 11
Program 12 - Pozor, křehké! 11
Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy 12
Práce s dalšími cílovými skupinami – zákonní zástupci dětí/žáků 12

Základní údaje a charakteristika školy

IČO organizace:
61894648
Název organizace:
Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457
Ředitel:
Mgr. Petr Novák
Školní metodik prevence:
Mgr. Linda Kroupová
Adresa: Jiráskova 457, Kladno
Místo: Kladno- Švermov
PSČ: 27309
Kraj: Středočeský kraj
Zřizovatel: Statutární město Kladno

Škola a její preventivní program

Preventivní program vychází z několika klíčových prvků. Prvním z nich je důkladná analýza aktuální situace ve škole, aby bylo možné identifikovat potenciální oblasti rizika, které hrají klíčovou roli při jeho utváření.

Diskuze s vedením školy a učitelským sborem představuje další důležitý krok v procesu tvorby programu. Tato interakce umožňuje získat různorodé perspektivy a podnětů od klíčových aktérů ve školním prostředí. Sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce poskytuje konkrétní data a informace, které jsou nezbytné pro účinnou prevenci.

Nakonec je klíčovým prvkem i evaluace jednotlivých realizovaných aktivit v předchozím školním roce. Tato reflexe umožňuje posoudit účinnost přijatých opatření a identifikovat potenciální oblasti pro zdokonalení. Celkově lze konstatovat, že minimální preventivní program je strukturován a integruje široké spektrum informací a pohledů s cílem minimalizovat výskyt rizikového chování a vytvořit zdravé prostředí pro děti a žáky.

Specifické rizikové faktory školy a stručná analýza situace

Při přípravě preventivního programu školy jsme identifikovali několik specifických rizikových faktorů. Současně jsme zohlednili nové oblasti, které se v průběhu školního roku 2025/2026 ukázaly jako významné a vyžadují zvýšenou pozornost.

Jedním z rizikových faktorů je skladba žáků školy. Přítomnost žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí klade zvýšené nároky na podporu jejich začlenění do kolektivu a na vytváření bezpečného, respektujícího a inkluzivního školního prostředí.

Významným rizikovým faktorem nadále zůstává problematika školní docházky. Ve školním roce 2025/2026 jsme řešili více případů skrytého záškoláctví, tedy situací, kdy byla absence formálně omlouvána zákonnými zástupci, avšak její rozsah, četnost nebo okolnosti nasvědčovaly vyhýbání se pravidelné školní docházce. Škola se proto zaměřuje na systematické sledování absence, včasné rozpoznávání rizikových vzorců v docházce a důslednou komunikaci se zákonnými zástupci.

Další významnou oblastí je duševní zdraví žáků. Ve školním roce 2025/2026 jsme zaznamenali zvýšený počet případů sebepoškozování a současně také několik případů poruch příjmu potravy. Tyto skutečnosti potvrzují

potřebu posílit preventivní a podpůrná opatření v oblasti duševního zdraví, včas rozpoznávat varovné signály a citlivě reagovat na obtíže žáků. Zásadní je přitom spolupráce třídních učitelů, školního poradenského pracoviště, zákonných zástupců a odborných pracovišť.

Přetrvávajícím rizikovým faktorem je také nadměrné užívání digitálních technologií a rizikové chování v online prostředí. U některých žáků se projevují obtíže spojené s omezenou dostupností mobilních telefonů během školní docházky. Rizika se objevují zejména v chatovacích skupinách a na sociálních platformách, kde může docházet k nevhodné komunikaci, kyberšikaně nebo vylučování jednotlivců z kolektivu. Konflikty vzniklé v online prostředí se následně mohou přenášet do reálných vztahů ve třídách a vést k ostrakizaci, narušení vztahů mezi spolužáky nebo k projevům šikany.

Na 1. stupni se rovněž častěji objevovalo rizikové chování v dopravě, zejména nebezpečná jízda na jízdních kolech a koloběžkách a nedostatečné používání ochranných přileb. Preventivní působení školy proto směřuje k upevňování zásad bezpečného pohybu v silničním provozu, odpovědnému používání ochranných prvků, praktickému nácviku a využívání programů zaměřených na bezpečné chování účastníků silničního provozu.

Preventivní činnost školy se proto v letošním školním roce soustředí zejména na podporu duševního zdraví, prevenci sebepoškozování a poruch příjmu potravy, prevenci záškoláctví, bezpečné chování v dopravě, bezpečný pohyb v online prostředí a posilování zdravých mezilidských vztahů a pozitivního třídního klimatu. Současně směřuje k vytváření bezpečného, respektujícího a inkluzivního školního prostředí a k rozvoji odpovědného přístupu žáků k vlastnímu zdraví, bezpečnosti a školní docházce.

Školní poradenské pracoviště a role školního metodika prevence

Složení Školního poradenského pracoviště:

- Školní metodik prevence (zástupkyně ředitele školy)
- Výchovný poradce
- Školní psycholog
- Školní speciální pedagog
- Koordinátor ICT (ředitel školy)

Školní metodik prevence koordinuje práci Školního poradenského pracoviště a mezi jeho kompetence patří:

Tvorba dokumentu "Preventivní program školy" pro aktuální školní rok.

Zaměření na primární prevenci rizikového chování, s důrazem na následující oblasti:

- agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- záškoláctví,
- závislostní chování, užívání návykových látek, netolismus, gambling a jiné nelátkové závislosti,
- rizikové sporty a chování v dopravě,
- poruchy příjmu potravy,
- sexuální rizikové chování,
- sebepoškozování,
- negativní vlivy sekt
- syndrom CAN

Koordinace a participace na realizaci aktivit zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů ve školním prostředí.

Koordinace přípravy a realizace aktivit spojených s integrací multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a podpora začlenění dětí/žáků cizinců.

Kontaktování odpovídajících odborných pracovišť a aktivní účast na intervenci a následné péči v případě potřeby.

Vedení dokumentace pro zachycení rozsahu a obsahu práce školního metodika prevence.

Správa online systému evidence preventivních aktivit (SEPA).

Zajišťování a sdílení odborných informací týkajících se sociálně patologických jevů a nabídek programů a projektů.

Aktivní vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů, zahrnující orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policii ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace v oblasti prevence, centra krizové intervence a další relevantní instituce a jednotlivé odborníky. Komunikace a aktivní spolupráce s rodiči, aby bylo dosaženo celkového posílení bezpečného prostředí pro děti/žáky ve škole i mimo ni.

Stanovené cíle preventivního programu školy

Cíl 1: Posílit duševní pohodu žáků a včas zachycovat projevy sebepoškozování a poruch příjmu potravy
Ukazatele dosažení cíle: průběžné sledování klimatu a psychické pohody žáků; včasné zachycení rizikových projevů; využití konzultací školního poradenského pracoviště a podle potřeby návazné odborné péče.
Zdůvodnění cíle: Ve školním roce 2025/2026 se zvýšil počet případů sebepoškozování a objevilo se také několik případů poruch příjmu potravy. Tato situace vyžaduje důslednější podporu duševního zdraví, včasné rozpoznávání varovných signálů, citlivou práci se žáky a spolupráci s rodinou a odbornými pracovišti.
Návaznost na dlouhodobé cíle: Vytváření příjemného, zdravého a bezpečného prostředí ve škole. Posilování sebepoznání, zdravého sebevědomí, porozumění mezi žáky, respektu a tolerance. Podpora žáků ve smysluplném využívání volného času. Upevnění zásad zdravého životního stylu a rozvoj sociálních a komunikačních dovedností. Sledování individuálních potřeb žáků.

Cíl 2: Zlepšit docházku žáků a snížit počet neklasifikací
Ukazatele dosažení cíle: meziroční snížení počtu případů skrytého záškoláctví a žáků s vysokou absencí; včasné řešení opakované či nápadně vysoké absence; zlepšení spolupráce se zákonnými zástupci.
Zdůvodnění cíle: Ve školním roce 2025/2026 škola řešila více případů skrytého záškoláctví. Systematické sledování docházky a včasná komunikace se zákonnými zástupci mají přispět k omezení dlouhodobé a účelově omlouvané absence a k lepšímu zapojení žáků do vzdělávání.
Návaznost na dlouhodobé cíle: Sledování individuálních potřeb žáků, včetně projevů chování a školního úspěchu. Budování partnerských vztahů mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci. Poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Vedení žáků k odpovědnosti.

Cíl 3: Zvýšit bezpečnost žáků v online prostředí a snížit projevy kyberšikany

Ukazatele dosažení cíle: zaznamenané snížení počtu případů řešených kyberšikany oproti předchozímu roku
Zdůvodnění cíle: Žáci tráví velkou část volného času online, kde hrozí rizika spojená s kyberšikanou, sdílením osobních údajů a celkově nebezpečnou komunikací. Posílení digitální gramotnosti a prevence kyberšikany je klíčové jak pro bezpečí dětí, tak pro zlepšení vztahů ve třídách.
Návaznost na dlouhodobé cíle: Vytváření příjemného, zdravého a bezpečného prostředí ve škole. Vedení žáků k odpovědnosti, zdravému sebevědomí a zvládání stresu. Upevnění zásad zdravého životního stylu a rozvoj sociálních a komunikačních dovedností. Posilování sebepoznání, porozumění mezi žáky, respektu a tolerance.

Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**Suma sloupců**
Prevence šikany a projevů agrese	4	4	4	4	4	4	4	4	4	**36**
Prevence kyberšikany	0	0	2	2	2	2	2	4	2	**16**
Prevence záškoláctví	2	2	2	2	2	3	3	3	3	**22**
Prevence rizikových sportů	1	1	1	1	2	2	2	2	2	**14**
Prevence rizikového chování v dopravě	6	6	6	6	6	2	2	2	2	**38**
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	1	1	2	2	2	3	**11**
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	0	1	1	1	1	**4**
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	1	2	4	4	4	6	**21**
Prevence užívání tabáku	1	1	1	1	1	2	2	2	2	**13**
Prevence užívání alkoholu	1	1	1	1	1	2	2	2	2	**13**
Prevence užívání dalších návykových látek	1	1	1	1	2	2	3	4	4	**19**
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	2	2	3	3	3	3	3	3	4	**26**
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	2	2	3	2	2	**11**
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	2	2	2	4	4	**14**
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	1	1	1	1	10	2	2	2	2	**22**
Suma řádků	**19**	**19**	**22**	**24**	**32**	**43**	**37**	**41**	**43**	**280**

Plán aktivit a programů všeobecné primární prevence

Program 1 - Mobilní dopravní hřiště

Název poskytovatele programu: Mobilní dopravní hřiště

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Zážitkový program
- Nácvik a trénink dovedností

Cílová skupina: 0.- 3. třída/á 1 hod.

Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikových sportů
- Prevence rizikového chování v dopravě

Program 2 - Dopravní výchova

Název poskytovatele programu: Labyrint SVC

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Přednáška, prezentace informací
- Nácvik a trénink dovedností

Cílová skupina: 5.třída/2 hod.

Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikových sportů
- Prevence rizikového chování v dopravě

Program 3 - Dopravní hřiště

Název poskytovatele programu: Škola sama

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Zážitkový program
- Nácvik a trénink dovedností

Cílová skupina: 4.třída /3 hod.

Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikových sportů
- Prevence rizikového chování v dopravě

Program 4 - Revolution train

Název poskytovatele programu: Revolution train

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Přednáška, prezentace informací
- Návštěva výstavy či představení, exkurze
- Interaktivní skupinová diskuse

Cílová skupina: 6.třída /3 hod.

Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikového chování v dopravě
- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu
- Prevence užívání dalších návykových látek
- Prevence kriminálního chování

Program 5 - Revolution train - navazující program

Název poskytovatele programu: Revolution train ve spolupráci s Městskou policií

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

4) Formy práce:
- Přednáška, prezentace informací
- Interaktivní skupinová diskuse

Cílová skupina: 7.třída /2 hod.

Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
- Prevence rizikového chování v dopravě
- Prevence užívání tabáku
- Prevence užívání alkoholu
- Prevence užívání dalších návykových látek
- Prevence kriminálního chování

Program 6 - Alenka v nesnázích

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 1. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Program pracuje s příběhem Alenky a nového spolužáka Mirka. Děti řeší situace, kdy zábava překračuje pravidla, bezpečí a hranice slušnosti. Učí se rozpoznávat vlastní emoce, vyjadřovat je a vhodně sdělit kamarádovi, že se jim jeho jednání nelíbí nebo že se do něj nechtějí zapojit.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence šikany a projevů agrese
- Rozvoj emoční gramotnosti, asertivity a bezpečných vztahů
- Prevence rizikového chování spojeného s tlakem vrstevníků

Program 7 - Trest

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 2. a 3. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Žáci se stávají porotou v příběhu konfliktu mezi spolužáky, který vyústil ve vážné zranění. Program otevírá témata jednání v afektu, oplácení a pomsty. Účastníci zkoušejí jiné způsoby reakce a hledají asertivní řešení, která mohou konfliktu a násilí předejít.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence násilného a konfliktního chování
- Rozvoj asertivního řešení konfliktů

Program 8 - Připojená

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 4. a 5. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Příběh hlavní hrdinky Anežky upozorňuje na rizika spojená s touhou po popularitě a sdílením obsahu na internetu. Žáci řeší, jak ověřovat identitu lidí v online prostředí, co je vhodné zveřejňovat a jak chránit sebe i ostatní před následky neuváženého sdílení.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence kyberšikany a rizikového chování v online prostředí
- Bezpečné sdílení osobních údajů a obsahu
- Rozvoj digitální odpovědnosti

Program 9 - Nový spolužák

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 6. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Program zachycuje příchod nové spolužačky do třídy a postupnou proměnu nevinného pošťuchování v závažný problém. Žáci vstupují do role hlavní postavy a hledají možnosti obrany, pomoci a bezpečné reakce. Program lze tematicky zaměřit také na xenofobii.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence šikany a projevů agrese
- Prevence rasismu a xenofobie
- Podpora bezpečného třídního klimatu a začleňování nových žáků

Program 10 - Vsadíš se...

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 7. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Příběh dospívajícího Patrika ukazuje, jak může potřeba rychle získat peníze vést k sázení a jak se z původně nevinné hry může rozvinout závislost. Žáci hledají možnosti, jak rizikové chování rozpoznat a jak člověku v takové situaci pomoci.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti
- Prevence hazardního hraní a sázení
- Rozvoj schopnosti rozpoznat vznik a mechanismy závislosti

Program 11 - Poslední mince

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 8. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Program otevírá téma finanční gramotnosti prostřednictvím příběhu chlapce, který chce nový mobil, ale nemá na něj peníze a postupně se zaplétá do lží a dluhů. Žáci diskutují o hodnotě materiálních věcí, odpovědném nakládání s penězi, šetření a rizicích zadlužování.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Finanční gramotnost a prevence rizikového zadlužování
- Odpovědné nakládání s penězi
- Prevence podvodného a rizikového jednání motivovaného finančním tlakem

Program 12 - Pozor, křehké!

Název poskytovatele programu: Divadelta z.s.

Úroveň programu:
Všeobecná primární prevence

Formy práce:
- Interaktivní divadlo fórum
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink sociálních a komunikačních dovedností

Cílová skupina: 9. třída / 90 min.

Stručný obsah programu:
Program se věnuje prvním intimním vztahům a sextingu. Na modelovém příběhu ukazuje rizika sdílení intimních fotografií, videí a osobních informací na sociálních sítích a podporuje bezpečné rozhodování, respekt k soukromí a schopnost odolávat tlaku vrstevníků.

Typy rizikového chování / tematické zaměření:
- Prevence rizikového sexuálního chování
- Prevence kyberšikany a rizikového sdílení intimního obsahu
- Bezpečné chování na sociálních sítích a ochrana soukromí

Zdroj popisů programů Divadelta: www.divadelta.cz (nabídka pro I. a II. stupeň ZŠ, stav k září 2026).

Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Konzultace aktuálních problémů žáků a kolektivů:
Průběžné individuální konzultace k řešení problémů jednotlivých žáků. Kolektivní setkání zaměřená na sdílení a řešení aktuálních výzev ve třídách.

Sdílení, tvorba a aktualizace materiálů:
Průběžná tvorba a aktualizace informačních a studijních materiálů. Ad hoc tvorba materiálů dle aktuální situace a potřeb.

Odborné informace o sociálně patologických jevech:
Zajišťování a předávání odborných informací o sociálně patologických jevech.
Informování o nabídkách programů a projektů zaměřených na prevenci rizikového chování.

Spolupráce při výběru preventivních programů:
Úzká spolupráce při výběru a realizaci primárně preventivních programů pro jednotlivé třídy.

Školení pedagogických pracovníků:
Proškolení pedagogických pracovníků v rámci seberozvojových seminářů.

Práce s dalšími cílovými skupinami – zákonní zástupci dětí/žáků

Poskytování konzultací rodičům:
Individuální konzultace s rodiči, a to jak osobně, tak telefonicky či online.
Zajištění dostupnosti pro rodiče pro řešení otázek a problémů týkajících se chování jejich dětí.

Předávání aktuálních informačních materiálů:
Pravidelné předávání aktuálních informačních materiálů z oblasti prevence rizikového chování. Možnost získání odborné pomoci a konkrétních návodů, buď osobně nebo prostřednictvím webových stránek školy, školního systému Bakaláři, elektronické schránky důvěry a školních nástěnek.

Informování o aktivitách školy:
Průběžné informování rodičů o probíhajících a plánovaných aktivitách školy v oblasti prevence. Zpřístupňování informací prostřednictvím webové stránky školy, kde budou k dispozici aktuality a plánované akce v oblasti prevence.

Tímto způsobem se škola snaží aktivně zapojit rodiče do prevence rizikového chování dětí/žáků, poskytovat jim relevantní informace a nabízet podporu při řešení otázek souvisejících s rizikovým chováním a bezpečností jejich potomků.